

5. november 2013
UKA 2013/89-1
Aqqaluaq B. Egede

Naalackersuisut pisortat pisiortorneranni inatsisitigut, teknik-ikkut aammalu niuernerpalaarneq eqqarsaatigalugu neqeroortitsinermi atorpeqartartussamik inatsisissatut siunnersuummik saqqummiussinissamut pisussaaffilerneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiussassaattut siunnersuut. Inatsisissatut siunnersuutip qulakkiissavaa pisiffigisat assigiimmik pineqarnissaat, neqerooruteqartitsinermi pisiffissat toqqarneqarneranni sinaakktissat ersarissuunissaat aammalu neqerooruteqartoqartillugu maalaaruteqarfiusinnaasumik pilersitsisoqarnissaa. Inatsisissatut siunnersuummi aamma pisiffissat toqqarneqarneranni inuiaqatigiit aningaasaqarnerat tamakkiinerusumik qanoq isiginiarneqartassanersut pillugit maleruagassiortoqarnissaa ilaatinneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Naaja H, Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Inuit Ataqatigiit siunnersuut una saqqummiupparput, anguniaratsigu pisortat aningaasaliissutaat aallaavigalugit neqeroortitsineq aqputigalugu nunatsinni inuiaqatigiittut pisariaqartitatsinnik pissarsiaqarsinnaanerput suli qaffassarneqarsinnaasoq. Pisortat aningaasaliissutaat niuernikkut pisinermi pitsaaneqqusaannissamik kipsisitsisuussanngillat, killor-mut, niuernermit pitsaassutsikkut qaffassaataasumik unammillerfiussaaq, inuiaqatigiillu pisariaqartitaannik tunniussaqaqarusunnermik isumaqartumik soqutiginarsaasuussapput. Siunnersuuteqartup anguniagaa inatsisitigut aaqqiinissaq kisiat siunertarinagu inuiaqatigiinni isumassoqatigiinnermik annerusumik pilersitsissaaq. Ersarinnerusumik suliffeqarfiit niuerumasut neqeroorusiortarnerisa sinaakktissinnerisigut inuiaat suliffeqarfiillu akornanni ataqatigiinneq annertusartariaqartut ilagaat. Taamaammat siunnersuut itigartiinnarnagu, akuerineqarnissaata soqutiginarartaraa, Naalackersuisut inuiaqatigiit pisariaqartitaasa timitalerneqarnissaannik qulakkeerutaasinnaasunik sinaakktissanik siunnersuusiornissaat.

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut neqeroortitsinermi siunertaq pitsaasoq niuerneq kisiat aallaavigalugu pilersinneqarsinnaasoq. Angusaq pitsaasuussaaq Suliffeqarfiit inuiaqatigiinni pitsanngorsaataasinnaasunik isumassarsiortuunissaannik siunnerfeqalersitsigaanni.

Inuussutissarsiorfiit inuiaqatigiinni nutaaliornissamik isumassarsiullaqqissuupput. Isummat pitsaasut pilersinneqarfissaat atorluartariaqarpagut. Innuttaasut suliffeqarfiillu akunnerminni pisariaqartitamikkut suleqatigiinnerunissaannik tikkuussineq tassaassaaq, ataatsimuulersitsineq.

Pisortat aningaasaliissutaat tunngavigalugit niuernerq pissappat neqeroortitsinikkut isumanik pitsaasunik nassaarsiorneq inuiaqatigiit suliffeqarfiillu pisariaqartitatigut naapiffeqarlutik suleqatigiissuteqarsinnaanerannik kajuminnerulersitsineq, unammilleqatigiinnermik pilersitsineq, kisianni aamma neqeroortitsineq aqqutigalugu aningaasanik atorluaneq.

Pisartat aningaasaliissutaasa niuerutigineqarnerat ullumikkut suli unammilleqatigiinnermut inatsimmut naleqquttuunngillat. Unammilleqatigiinneq pitsaasoq neqeroortitsinikkut ersarissunik sinaakktissanik piumasaqaatinillu takutitsiviusariaqarpoq. Nalunngilarput ullumikkut pissutsit ima ilungersunarsinnaatigipput, allaat nunatsinni suliffeqarfiit niuertut avaqqullugit, nunatta avataanut niuernerq akilersinnaanerusutut nalilerneqarsinnaaluni. Taava aperisoqarsinnaavoq nunami taamak suliffissaaleqiffiutigisumi, aningaasarsiornikkullu annertunerusumik kaaviaartitaqarnissamik pisariaqartitsisumi ilumut akilersinnaanerunersoq.

Inuit Ataqatigiit siullertut tikkuarusupparput, nunatsinni suliffeqarfiit nunatta avataaniit akitigut oqinaarsilluni unammillerneqarsinnaanerat nutaamik naliliisariaqarnitsinnik pissaaffileraatigut. Suliffeqarfiit nunatsinni piusut ataavartinneqassappata, aamma sulisoqarnikkut aalajaatsumik attassiinnassappata, taava minnerpaamik piumasaqaateqartariaqarpugut. Immikkut pisoqartinnagu piumasaqaateqartariaqarpugut pisortat aningaasaliissutaat tassaassanngitsut,- nunatsinni niuerfiit qarsullugit, nunatta avataanut niuernissamut aningaasaliissutit.

Namminersorneq pillugu isumaliutissiissut partiinit tamanit peqataaffigineqarluni torrallatamik suliaavoq. Tamatumani sammineqartut annertuut ilagaat, nunatta avataanut toqqaannartumik niuernerup millisarnissaa. Nunatsinnilu suliffeqarfiit niuertut tamakkiinerusumik pilersuisinnaalernissaat anguneqassappat piumasaqaataasariaqartoq suliffeqarfiit nunatsinniittut atorluarnerunissaat. Atorluanaanerlu piumasaqaateqassasoq, nunatta immi-nut pilersornerunissaannik timitaliinissamut anguniagaqarnissaaq.

Tamatuma akerleraa ullumikkutut ingerlatsineq, aamma piumasaqaatinik annikippallaa-nik atugassaqartitsineq. Piumasaqarnerusariaqarpugut. Partiit akornatsinni aamma Inat-sisartut naalakkersuisullu akornatsinni apeqquut una pillugu siunnerfeqaqatigiinnerusaria-qarpugut. Inuiaqatigiinni aningaasarsiornikkuk kaaviiartitavut annertuneruleqqullugit.

Akiliisinnaassuseqarnerput annertuneruleqqullugu. Nunaqavissullu suliffeqarfiutaasa nunatta avataani niuertunut unammillersinnaanerit annertusarneqarsinnaaleqqullugu.

Inuit Ataqatigiit suleqatiserinnippugut siunnersuutip matuma ullumikkut nunatsinni inuussutissarsiuteqartunik qitiutitsinissamik ammaassisuussamat. Ullumikkut pisortat pisiortornermut aningaasartuutaat 1,5 mia.-it misserpiaanik annertussuseqartut nunatsinni atorluarnerusariaqarpagut.

Nunatsinni niuernikkut pisinnaasat qaffassarneqassappata aningaasartaqartariaqarpoq. Aningaasat atorluartariaqarpavut, suliffeqarfiillu suleqatigilluartariaqarpavut politikikkut siunnerfik qanoq sammiveqartumik anguniagaqassanersoq suliffeqarfiit ilisimasariaqarpaat.

Naalakkersuisut akissuteqaatiminni itigartitsinissamik inassuteqaateqarnerat Inuit Ataqatigiinnit isumaqatiginngilarput. Naak kaajallaasitap maannakkut atuutsinneqartup nutarternissaa ilimasaarutigineqaraluartoq. Naalakkersuisut akissuteqaamminni ersarissumik naqissuserpaat kaajallaasitap pilersuisut tassa niertut assigiimmik pineqarnissaannut aamma tuniniaanermi pisiortorfinnik toqqaanermi qulakkeerisoq.

Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut itigartitsinermit tunngavilersuut tassaasoq ullumikkut nunatta avataanut oqinaaraluni niuerfinit aningaasaliinissamut periarfissiisoq.

Taamatut oqaaseqarluta Inuit Ataqatigiit siunnersuut pingaaruteqarluinnarmat Inatsisartut ataatsimiititaliaanni susassaqartumi suliarineqassasoq inassutigaarput. Neriulluta siunnersuut una Inatsisartuni ataatsimoorfigisinnaassallutigu.